

Vuoden 2022 lisätalousarvio

Eduskunnan valtiovarainvaliokunta 11.2.2022
Timo Lappi

Kustannustuet ja sulkemiskorvaukset ovat korvanneet vain pienen osan yritysten tappioista

- Hallitus ehdottaa 200 miljoonan euron määrärahaa sulkemiskorvausta ja 6. kierroksen kustannustukea varten.
- Aiemmilla kierroksilla on suuri osa tuesta jäänyt jakamatta tiukkojen tukiehtojen takia. Suurimmat ongelmat:
  - Tukikohtainen miljoonan euron ja yhteenlaskettujen tukien 2,3 miljoonan euron tukien enimmäismäärät.
  - KT I-V on ollut edellytys yli 30 prosentin liikevaihdon alenemisesta tuen saamisen ehtona. Se on ollut myös joustamattomien kiinteiden kulujen omavastuun raja.
  - Viime vuoden kevään sulun ajalta maksettavassa sulkemiskorvauksessa alle 50 työntekijää työllistävät yritykset saivat asiallisen korvauksen, mutta 50 työntekijää tai enemmän työllistävät eivät saaneet.
  - Etätyösuositus ei oikeuta kustannustukeen.
  - Vastaperustetut yritykset eivät ole saaneet kaikilla kierroksilla tukea. Iso ongelma myös koronapandemian aikana laajentuneet yritykset.

MA·RA

TEM:n valmistelussa olevassa kustannustukilakiesityksessä ongelmia, jotka johtavat siihen, ettei 200 miljoonaa euroa jaeta

- Suurimmat ongelmat hallituksen eilen antamassa esityksessä:
  - Liikevaihdon on tullut alentua vähintään 25 prosenttia (lausunnolla olleessa luonnoksessa 20 prosenttia), jotta yritys saa ylipäänsä tukea. Tämä myös kiinteiden joustamattomien kulujen omavastuun raja.
  - Etätyösuosituksen tulee oikeuttaa kustannustukeen.
  - Loka – marraskuulta 2021 tulee luoda oma kustannustuki, koska silloin oli voimassa rajoituksia.
  - VI:nen kustannustuen tukikohtainen ja yhteenlaskettujen tukien yhteismäärät tulisi korottaa 10 miljoonaan euroon.

MA·RA

Yhteenveto valtion tukitoimista koronapandemian aikana

- Suomi on tukenut yrityksiä heikosti verrattuna esimerkiksi muihin Pohjoismaihin.
  - Vaikuttaa kielteisesti Pohjoismaihin investointeja harkitsevien yritysten haluun investoida Suomeen.
  - Valtio on tukenut heikosti myös alan työntekijöitä heidän ahdingossaan.
  - Mara- ja tapahtuma-alojen (sekä eräiden muiden alojen) yrittäjät ja työntekijät ovat joutuneet kantamaan negatiiviset seuraukset yhteiskunnan toimintojen ja rokottamattomien kansalaisten suojaamisesta sekä puutteellisesta sairaan- ja tehohoidon kapasiteetista.
- Ankarat tukien ehdot ovat johtaneet siihen, että suuri osa eduskunnan tukiin varatuista euroista on jäänyt jakamatta, vaikka tuen tarve yrityksissä on suuri.
- Keskisuuria ja suuria yrityksiä on tuettu erittäin heikosti suhteessa niiden kärsimiin menetyksiin.

MA·RA

Yhteenveto valtion tukitoimista koronapandemian aikana

- Mara- ja tapahtuma-alan yritykset kohtaavat pandemian jälkeisen erittäin rajun kansainvälisen kilpailun merkittävästi heikommassa taloudellisessa asemassa kuin Pohjoismaiset kilpailijat.
- 10 000 – 25 000 työntekijää on siirtynyt koronapandemian ja jatkuvasti vaihtelevien rajoitusten aiheuttaman epävarmuuden takia pois alalta. Alan yritykset eivät pysty henkilöstöpulan takia tarjoamaan palveluja siten kuin en haluaisivat. Henkilöstöpulasta muodostuu alan kasvun este.
- Eduskuntaan tulossa olevaa kustannustukilakia tulisi muuttaa niin, että yritykset saisivat viimeinkin oikeudenmukaisen korvauksen rajoitustoimien aiheuttamista menetyksistä. Jos 200 miljoonaa euroa ei riitä siihen, tuen määrän tulee olla joustava ylöspäin.

MA·RA